

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfize-
tesek és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

***** Telefon-szám 21.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

— kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkivül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
delelőtt 5 órakor. *****

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 245. szám.

Péntek, október 25.

A póz lovagjai.

— okt. 25.

Azt mondja a magyar ellenzék: Olyan csekélységek, mint a balkán-háború, nem fenyegetik őket. Mindenki a maga helyéből nézi a világot és így érthető az obstruktorok elfogultsága. Meg lehet érteni Justh Gyulát, aki most, amikor a kitörő esaták larmája között egy utolsó, kétségbeesett kísérletet tesznek a béke megmentésére, amikor külügyminiszterek elszólásaitól Európa teljes felfordulását várják; ilyenkor azzal akarja a világot megdöbbeníteni, hogy egy peturbáni mozdulattal a király lábai elé dobja titkos tanácsosi méltóságát.

Hej, ha csak annyi baj lenne . . . Az ellenzéknek azonban ez a fontos és az első. A póz, nemcsak a titkos tanácsosi voltától bucsuzó vezér mozdulatában, hanem a többiek cselekvéseiben. Hogy körülöttük és színjátékaik körül a világ rettentően megváltozott, arról alig tudnak. Hogy ennek a változásnak hatásait mennyire nyögi az ország, arról sem vesznek tudomást.

Fensőbbé néznek végig a nagy rémületen, amelyet a háború szele okozott. Szinte azt hajlandók hinni és hirdetni, hogy az egészét bizonyára Lukács László rendezte, hogy az „alkotmánytiprás” előtt a figyelmet elterelje és hogy az ellenzékkel ezzel leszerelje. Nem is

lenne rossz, ha a balkán-ügy csak emyiből állana. De mégse látszik egész valószínűnek, hogy Berána nevű török falunál a montenegróiak azért kezdtek volna a törökök öldöklésébe, hogy azzal a magyar kormányelnöknek politikai szolgálatokat teljesítsenek.

Iparosnak, kereskedőnek tengődni kell a drága hitelevizonyok között, járni a pénzszüke borotva-élén, küzdeni a nem fizetők hadaival; és kívülök is mindenkinek érezni a háborús bizonytalansággal járó károkat, az elmaradt vállalkozásokat, a megdrágult élelmet, az értékpapírok elvesztett zuhanásával járó bajokat; és mindenkinek fölött rettegni a nagy hátha bekövetkeztét, amikor is belesodrúnk a népek fegyvertusájába; — mindezek s az ezekkel járó más jelenségek, határozottan kínosabb, elszántabb, jobban elcsigázó és kockázatosabb harcot jelentenek annál az ugynevezett küzdelemnél, amelylyel Károlyi Mihály grófék az alkotmányt igyekeztek menteni.

Igaz: az ő lelkesedésük nem változtatna a diplomáciai helyzeten és a háborús állapotban. De azért mégis eláll az ember esze annak láttán, hogy a szomszédunkban kitörő és bennünket is erősen perzselő láng mellett az ellenzék még mindig a maga színjátékát tartja legfontosabbnak.

„TORONTAI” tárcája.

Az érzéketlen.

Castorale Ariadna hercegnőt házasságának első éve után elhagyta a férje Lapurkin Natália orosz hercegnő miatt. A gonosz világ természetesen azonnal megfigyelő állást foglalt el és megkérdezte: „Vajjon ki lesz a hercegnő vigasztalója?”

A szép hölgy azonban, akinek némi hajlandósága volt az eredetiségre, az elhagyást nagyon a szívére vette s rábeszélte magát, hogy kétségbeesett lesz, sirt, álmatlan éjszakái voltak és fekete ruhába öltözködött. Minden nyílt és rejtett udvarlást, minden ébredő szerelmet, minden kis szenvedélyt pedáns göggel visszautasított.

Ekkor így szólt a gonosz világ: „Ariadna hercegnő érzéketlen!” És amint minden bölcséleti rendszer kimulik, amint egyszer formájában megtalálja, éppen úgy nem érdekes többé az asszony, ha definiálják.

Nem csoda tehát, ha az udvarlók nemsokára visszavonultak a hercegnőtől, aki

mindjobban beleélte magát a meghódíthatatlan szerepébe.

De élt egy Massenio Annibale nevű férfi, egy különös és okos ember, aki a hercegnő ugynevezett érzéketlenségében nem hitt . . . És ez a Massenio Annibale elhatározta, hogy a hercegnőt minden módon meghódítja, mert meg volt győződve arról, hogy minden asszonyt szerelmessé lehet tenni, ha az ember meg tudja lesni azt a pillanatot, amikor az asszony éppen szeretni akar . . .

A hercegnő, aki röviddel ezelőtt ajtót mutatott az ellenállhatatlan Filmonario Giorgionak, mert kísérletet tett, hogy hiedeg szívét megolvassza, természetesen alig méltatta egy pillantásra Annibalet. Ez azonban csakugy küldött neki minden reggel virágot, felkereste minden délután két órakor, találkozott vele öt órakor a sétányon, irt neki gyöngéd levélkéket, mellette volt a színházban, bálakon, hangversenyeken s mindez hiábavaló volt, hogy a szerelemre megtanítsa.

A veszedelmes játékban Annibale perzselődött meg. Mint mindazokkal, akik az érzésekkel kezdenek játszani, vele is az történt s nemsokára szerelmes lett a

Iparfejlesztési problémák.

Nagybecskerek, okt. 25.

Gazdag ország, boldog nemzet az, melynek technikailag fejlett, erős ipara, szellemileg kulturált ipari társadalma és világot meghódító kereskedelme van.

Szegény ország, koldus nemzet az, mely az ipart megveti, lekiécsinyli és kulturált iparosok helyett ezerszámra neveli egyfelől a nemzet testen élősködő szellemi proletárokat, másfelől ragaszkodva ősi hagyományaihoz, a földtől, a megkínzott, kizsákmányolt földtől várja Pató Panként az élelmi adó kenyeret.

Amikor a nyugati nagy iparállamok hajói ezreivel járják a tengereket és idegen világtájakon ipari termékeiket mérhetetlen kincsre váltják fel, akkor a mi kiesinyes hazánk, népének véres verejtékéből kisajtolta millióit dobja ki idegen ipari termékekért, közben folyik a harc a földért és hivatalért és az ipar pusztul, a kereskedelem pang.

Sámi az iparban általános a panasz az inas és szakképzett munkáshiány miatt, addig ezren és ezren koldulnak iskolázott proletárok ajtóról-ajtóra hivatalért és a földnélküli Jánosok százezrei indúlnak szerenesekezeső utra, szívökben fájó keserűséggel eltelve szülőházájuk iránt.

Az ipar pedig hiába sóvárog új élet-erő után, mert a társadalom jobbjai ma is azzal az eleséppel, meggyalázó kijelentéssel riasztják el az ipari pályától gyermekeiket, hogy: „Tanulj kölyök, mert odaadlak suszterinasnak.” És a gyakorlati tudás alapjára épített ipar halad sirja felé, mert ma már nemcsak hogy a jobb társadalmi osztályból nem kap inast, de még abból a legalsóbb osztályból sem, ahonnan eddig táplálkozott, ami némileg érthető is, mivel ma már a 10—12 éves gyermekek megfelelő díjazás mellett nyernek alkalmazást vállalatoknál és gyárakban, a szakképzetetés pedig a szülők

hercegnőbe, akinek szerelmét az érzések játékaival, melyek benne nem voltak meg, fel akarta ébreszteni. Igen, valósággal szerette őt, komolyan, szenvedélyesen, áradó verseket irt hozzá, mindent megpróbált, amit csak tudott, hogy ellenállását megtörje, tombolt, érzelgett és végül éppen úgy került, mint ahogy kezdetben kereste.

Ha egy kis esze lett volna a jó Annibalenek, nem vonult volna vissza olyan hirtelen és nyersen. Mert Ariadna, aki a kegyeiért való törekvését látszólag nem vette észre, közelebb volt ahhoz, mint bármikor, hogy kapituláljon s hozzá éppen abban a pillanatban, mikor Annibale el-tűnt. Midőn magára maradt, sirt is érte. De Annibale nem tudott semmit sem a könnyekről, melyek érette folytak, semmit sem arról a vágyakozásról, mely őt hívta s az álmokról, melyek neki szóltak. „Ha csak egy árnyéka van a hajlandóságának, irni fog nekem” — gondolta Annibale s úgy epekedett Ariadnáért, mint Ariadna ő érte. S Ariadna, az „érzéketlen” vigasztalan volt a válás óta s már közel volt ahhoz, hogy nemcsak néhány sort ir neki, mint amire várt, hanem egy

Eredeti Sack-féle ekék

Gyári árakban kaphatók:

1067—x.22

Braun Árminnál Nagybecskereken és fiókjánál Pancsován.

Állandóan raktáron: Kétvasu eke, gyári jel: Z. H. G. R. és Z. H. G. R. B. Háromvasu eke, gyári jel: E. H. 3.

előtt mellékes, amikor látják, hogy a képzett iparos is — nyomorog.

Igy jutottunk el ahhoz a korhoz, amidőn részben patronázs tevékenységgel s részben rikkancs-törvényalkotással kell a jövő ipari generációt a társadalom sakkjaiból toborozni. Ez a jövő generáció pedig alig lesz képes a jobb társadalmi osztályoknak az ipari pályával szemben tanúsított ellenszenvét megtörni.

Sokszor hangoztatott, de soha meg nem szívlelt szomorú igazságok ezek. Sokszor és sok helyütt elhangzott már az a kijelentés, hogy a mai ipari társadalom összetételénél fogva sem alkalmas arra, hogy velük az ipar fejlődését előbbre lehessen vinni. Ha tehát az ipart fejleszteni és ezzel hazánk közgazdaságát megerősíteni akarjuk, mindenképp szellemileg kulturált, technikailag képzett iparos-nemzedéket kell nevelni. Meg is indult az akció ilyen irányban, de hogy ez az akció kellő sikerrel fog járni, az iránt nekem alapos kételyeim vannak. Kételyeim vannak pedig azért, mivel ebben az akcióban kevés szimpátiát tapasztalok a mai ipari társadalom iránt, azok részéről, akik hivatalosan a jövő erős iparának alapköveit lerakni. Es feledni látszanak, hogy a jövőre mindig hatással van a jelen. A gondos kertész a nemesített események lelkiismeretesen választja meg a nevelő talajt. A talaj pedig, amelyben a jövő nemzedék gyökeredzik, az a jelen iparos társadalom. Ezt a talajt kell tehát szerintem mindenképp olyan állapotba hozni, hogy a beléje ültetett eseményt táplálni, nagygyá és erőssé fejleszteni képes legyen.

Megengedem, hogy ennek a talajnak a megművelése óriási fáradozást igényel, de azt hiszem megéri a fáradságot. És azok, akik ennek a talajnak a megművelésén fáradoznak, a hazának tesznek szolgálatot azzal, hogy közgazdasági megerősítéséért szívvel-lélekkel becsülettel küzdenek.

Ezek a gondolatok abból az alkalomból kiváncsítottak tollamra, hogy most vasárnap kezdjük meg a tél folyamán rendezendő ismeretfejlesztő előadásaink sorozatát az iparoskörben.

Tóth Ferenc.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

November 11. A közg. bizottság ülése

hosszu, hosszú levelet, édes, ostoba szavakkal teli.

Midőn azonban egy napon, a pamlaigon heverve, az alkonyatban erre a levélre gondolt s azt úgy gondolatban bájos és kellemes szomorúsággal leírta, Filomarino Giorgio jelentkezett nála, akit nemrégiben kidobott.

— Eh mit, — gondolta, — jöjjön bel! És Filomarino Giorgio, a kidobott, a szomorú félmályban beléphetett a szobába. Mosolygó tekintettel nézett végig az ide-oda dobált párnákon, a kinyitott és elhajított könyveken, az elhervadt virágokon és a hercegnő szeméin, melyeket könyfátyol borított... Lassan indult meg a beszélgetés, visszafojtott hangon. Időnkint Ariadne végighuzta a homlokán a kezét, mintha egy gondolatot akarna elűzni. Egyszerű dolgokról beszéltek, közböbs tárgyakat választottak. Kétszer vagy háromszor azonban csillogó pillantást vetett Giorgio Ariadnára, a hercegnő hangja megremegett valami szokatlan izgalomtól. Anélkül, hogy észrevették volna, az érzések terére tértek át. S Giorgio gyöngéd lett, alázatos, gyenge, méla, ironikus, kétkedő és szenvedélyes. Csodálatosan kifejező volt a hangja, a szeme, az arca s szavainak színt, fényt és mélységet adott. Ariadne hallgatta és lehunyta szeméit; mialatt a véráram sápadt arcába szökött.

Oh, ezen az estén Ariadne hajlandó lett volna Annibale szeretni. Az ő hibája, hogy nem volt ott. S így történt, hogy menthetetlenül beleszeretett Filomarino Giorgioba, akihez nemsokára feleségül is ment.

Szegény Annibale!

Serao Matild.

HIREK.

— Az iskolai gondnokság ülése. A nagybecskereki állami elemi iskolai gondnokság tegnap délután Franz J. L. kereskedelmi tanácsos elnöklése mellett ülést tartott, melyen jelen voltak: dr. Annau Ernő, Baaden Károly, Bányai Jakab, Hajdu Szilveszter, Jeszenszky Nándor, Liska Ferenc, Magyary Pál, Osztie Béla, Partilla Géza, Stemitzer Géza, Strosz Béla, Szalay József, Száviics Sándor, Szegfű Sándor, Wégling István, utóbbi ugyanis mint jegyző.

Az ülésen felolvasták a kir. tanfelügyelő értesítését, mely szerint Torontál-vármegye főispánja Baaden Károly nyug. isk. igazgatót a gondnokság tagjává kinevezte. Az új tag nyomban letette az esküt, majd az elnök meleg szavakkal üdvözölte és a gondnokság köszönetét és elismerését tolmácsolta nyugdíjbavonulása alkalmából. A kir. tanfelügyelőség iratát a kisegítő iskola szervezése tárgyában a gondnokság örömmel és köszönettel veszi tudomásul. Az iskolai körzetek új beosztása és a személyváltásokra vonatkozó rendeletek tudomásulvétele után a gondnokság behatóan tárgyalta a Mayer Rezső gondnok által összeállított zárszámadásokat és az 1912—1913. évi költségvetést, amelyet némi módosításokkal elfogadtak. A gondnoknak a felmentvényt megadták és a zárszámadások a közg. bizottságba, a költségvetés pedig a kir. tanfelügyelőség útján a minisztériumhoz felterjesztették. Végül az igazgatók betérjésztették az idei beíratások eredményét, mely szerint az I. számú iskolába beíratkozott 354 tanuló, a II. számúba 389 tanuló, a III. számúba pedig 431 tanuló. A kisegítő-iskola tanulóinak száma két osztályban 39. Ezzel az ülés véget ért.

— Tallián Emil emléke. Néhai Tallián Emil törökkanizsai főszolgabíró emléksobrára már szép összeg gyűlt össze az adományokból. Mint ugyanis Törökkanizsaról jelentik, eddig 7667 kor. 25 fill. áll a szoborbizottság rendelkezésére. A szoborbizottság megkereste a Magyar Képzőművészek Egyesületét a pályázat kiírása dolgában s a művészek egyesülete azt ajánlotta, hogy ne irjanak ki pályázatot, hanem direkt bizzanak meg a szobor kivételével egy nevesebb szobrászművészt. A bizottság legközelebb fog határozni ilyen irányban.

— A nagybecskereki óvódnak. A helybeli állami óvódnak felügyelőbizottsága tegnap délután ülést tartott Franz J. L. kereskedelmi tanácsos elnöklése alatt, amelyen jelen voltak: Szegfűné Goptsa Róza, Liska Ferencné, Bányai Ernesztin, Zachariás Mária, Funk Paula, Melzer Róza óvónők, dr. Annau Ernő, Baaden Károly, Bányai Jakab, Hajdu Szilveszter, Jeszenszky Nándor, Liska Ferenc, Osztie Béla, Partilla Géza, Steinitzer Géza, Strosz Béla, Szalay József, Száviics Sándor, Szegfű Sándor és Wégling István felügyelőbizottsági tagok. Az elnök amidőn az ülést megnyitotta, a bizottság igaz részvételének adott kifejezést egy tevékeny, buzgó tagjának, Száviics Sándornak elhunytá felett.

A kir. tanfelügyelőségnek 2955/912. számú értesítése szerint a vallás- és közoktatási miniszter a várossal együtt a VI. számú állami óvodát létesítette és szervezte. Ez óvoda a Mária Terézia-utcában a Löffler-féle házban van. A VI. számú óvodához Melzer Róza eddig zombolyai állami óvónőt helyezték át s itteni állását már augusztus 15-ikén el is foglalta. A szervező rendelet szerint ez új óvó elhelyezéséről, fűtéséről, beburkolásáról és takarításáról a város gondoskodik, a személyi kiadásokat, óvónő és dajka fizetését a miniszter magára vállalta. Az óvodát Grézlo János kir. tanfelügyelő szeptember 25-ikén átvette és az óvónőnek és rendeltetésének átadta. Elnök jelentette, hogy a II. és IV. számú óvodánál szükséges helyreigazítások eszközzése végett megkereste a várost.

Az óvók mind népesek. A VI.-ba is 68 gyermek van beírva. A IV. számú, a Bodogasszony-utcaiban 176 gyermek iratott be. Itt két óvónő működik, de a helyiségek igen szűkek ennyi gyermek részére. Az elnökség az óvónők jelentésére megkeresést intézett a városhoz a túlszűkítés megszüntetése iránt olyképpen,

hogy a Német végső soron vagy a külterületen egy új óvoda részére helyet szerezzen. A városi hatóság kérdést intézett a bizottsághoz, nem lehetne-e a most épülő I. számú állami elemi iskola telkén levő most használt termeket e célra felhasználni? A bizottság konstatálja, hogy az I. számú iskolával szemben már van egy óvó, az I. számú, az óvónak az iskolával egy udvaron való létele zavarja az iskolai tanítást, máskülönben is az a nézete a bizottságnak, hogy az óvók mentül inkább decentralizálódjanak és így ott helyeztesenek el, ahol a gyermekek laknak. Ily irányban megkeresi a várost. Az 1911—12. évi számadásokat a bizottság tudomásul vette, majd megállapította az 1912/13. tanévi költségvetést és megállapította, hogy az egyes óvókban a karácsonyfa-ünnepélyt december hó 21-ikén délután tartja és felkéri Steinitzer Géza gondnokot, hogy a karácsonyfára, mint a múlt években ugy az idén is, gyűjtést rendezzen. Végül örvendetes tudomásul vették, hogy a főispán Baaden Károly nyug. igazgató-tanítót a gondnokságba és így a felügyelőbizottságba tagul kinevezte.

— Kisiklás a keskenyvágányon. Tegnapelőtt baleset történt Bégaszentzörgy-nél a keskenyvágány vonalon. Egy repeszállító vonat mozdonya ugyanis kisiklott és magával rántott több repával telt vaggont. A mozdony, valamint több kocs megromlott, de emberben nem esett baj. A temesvári üzletvezetőség részéről H o i t s y Gedeon üzletvezetővel bizottság jött Nagybecskerekre, amely vizsgálatot tartott a baleset ügyében s megállapította, hogy a kisiklást a rossz váltó okozta.

— A Hazai általános katonai biztosító részvénytársaság működését immár megkezdette. Foglalkozik az életbiztosítás minden módozatával. Vezetősége: Bolgár Ferenc vlt. tanácsos, elnök; Gergely Tódor, az Első Magyar Általános Biztosító-társaság igazgatója, Horváth Elemér, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Libits Adelf udvari tanácsos. Vezetőtitkár Havas Miksa. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főügynökségénél van.

— Különvonat a törökbecsei vásárra. A törökbecsei országos vásár alkalmából holnap, 26-ikán és holnapután 27-ikén Nagybecskerekéről különvonat fog közlekedni. Nagybecskerekéről a vonat indul reggel 5 óra 45 perckor, érkezik Beesére 6 óra 51 perckor. Törökbecséről indul d. u. 2 óra 42 perckor, Nagybecskerekre érkezik 3 óra 42 perckor.

— A nagyikindai református templom fölszentelése. Megirtuk, hogy Nagyikindán november 3-ikán szentelték föl ünnepiesen az ottani új református templomot. Mint újabban jelentik, a felszentelő imát Baltazar Dezső dr. debreceni püspök mondja; az ünnepi beszédet Futó Zoltán szentesi lelkész tartja, az urvacserai beszédet pedig Fekete Gyula lelkész mondja, majd kiosztja az urvacserát: Szabolcska Mihály temesvári lelkész, egyházmegyei tanácsbíró keresztel, végül Dombi Lajos esperes záróimádságot mond. A templomszentelés alkalmából délután öt órakor érdekes orgonahangverseny lesz az új templomban. A vidéki vendégeket felkéri, hogy jöveteli szándékukat az elszállásolás céljából október 26-ig a lelkészi hivatalhoz jelentsék be.

Színház, irodalom.

Heti műsor:

Okt. 25. péntek: Piktörök (Ujdonság).
Okt. 26. szombat: Gésák.
Okt. 27. vasárnap d. u.: Ingyenélők, este Gésák.

** Leányvásár. Jakobi operettjét adták tegnap este a színházban. De inkább ne adták volna, mert olyan hanyag és gyöngé volt az előadás. Különösen Kiss Cecil rontotta az előadást szándékosan s ez az amit nem hagyhatunk szó nélkül, mert nem járja, hogy az előadó művész rossz kedvét a közönség fizesse meg. Az előadó művész rossz kedvét hagyja ott-

hon. Ehhez a közönségnek nem lehet köze. Ez az ő sorsa. A primadonna rossz kedve azután ránehezedett az egész előadásra s így a közönségnek kellett bosszankodni a primadonna bosszúsága miatt, aminek pedig nem szabad megtörténni.

Sport.

× **Galamblovó-verseny.** A nagybecs-kereki elite vadásztársaság holnap délután 11 órakor szűkebb körű galamblovó-versenyt rendez a kincstári erdőben. A verseny elég mozgalmasnak ígérkezik, mert vidékről is többen jelentették be részvételüket. A verseny körülbelül délután 5 óráig fog eltartani.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A bolgárok bevették Kirkilisszét. — Döntő ütközet Drinápolynál. — A montenegróiak körülzárták Skutarit. — A szerb-török harcokról. — A tőzsde.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni harcokról ma kedvezőtlen hírek érkeznek a törökökre nézve. A bolgárok három napi véres harc után bevették Kirkilisszét s ma megkezdődik a nagy, ugyszólván döntő ütközet Drinápolynál, ahová a Kirkilisszénél küzdött török sereg is visszavonult. Amennyiben pedig a montenegrói jelentéseknek hinni lehet, Skutari környékén a montenegróiak szintén sikereket értek el a törökökkel szemben s elfoglalván a tarabosi erődöt, körülzárták Skutarit. Most itt lesz a török és a montenegrói sereg között a döntő harc. A szerb-török harcokról ellentétes jelentések érkeznek. Szerb jelentések szerint a szerb hadsereg elfoglalta Kumanovót, míg konstantinápolyi jelentések szerint a törökök véres fejjel visszaverték a szerb sereget s elűzték a szerbeket Kumanovóból, Kocsánból és Ozmanjéból. Tiszta képet alkotni az ütközetekről persze nem igen lehet, annyi azonban bizonyos, hogy a balkáni ellenfelek a döntő ütközetek előtt állanak s 2—3 nap alatt már tisztábban fog állani a helyzet a harcra.

Mai jelentéseink a következők:

A bolgárok bevették Kirkilisszét.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délután 6 órakor föladott szófiai távirat jelenti, hogy a bolgár hadsereg véres harc után bevette Kirkilisszét. A távirat szerint a bolgárok elfogtak egy tüzerüteget, mintegy 1000 török katonát, azonkívül nagy mennyiségű municiót zsákmányoltak.

A kirkilisszei harca vonatkozólag Konstantinápolyból azt jelentik, hogy a török keleti hadsereg itt nem bocsátkozott teljes erővel harcra, csupán az volt a célja, hogy a bolgár hadsereget itt lekösse addig, míg alulról a többi török hadtestek Drinápolyhoz felvonulnak. Ezt a célját elérte s most a keleti sereg Kirkilisszétől visszavonult Drinápolyhoz.

Döntő ütközet Drinápolynál.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgár hadsereg Driná-

poly körülzárását befejezte s most a sereg a külső erődök előtt áll.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A bolgár főhadiszállásról érkezett távirat szerint Drinápoly ostroma minden percében megkezdődhetik.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy délután fél 1 órakor Szófiából érkezett távirat szerint a bolgár hadsereg előőrsei bevonultak a drinápolyi külső erődökbe megszállták a drinápolyi pályaudvart.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török hadügyminiszter ma Drinápolyba utazott.

A montenegróiak körülzárták Skutarit.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Podgoricából sürgönyzik, a montenegrói sereg ma reggel körülzártá Skutarit. Ezt megelőzőleg a montenegrói sereg tegnap a tarabosi erődöt elfoglalta. A törökök hevesen védtek az erődöt s a vérontás rendkívül nagy volt. A montenegrói sereg parancsnoka fölhívta a tarabosi erőd parancsnokát, hogy adják meg magukat, mert az ellenállás a tulnyomó erővel szemben úgy is meddő s a vérontás hiábavaló. Erre a törökök megadták magukat, mire a montenegrói sereg bevonult Tarabosba.

A török-szerb harcokról.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A török-szerb harcokról, amelynek központja Kumanovó körüli van, ellentétes hírek érkeznek. A szerb jelentések szerint a szerb hadsereg bevette Kumanovót, míg török jelentések szerint a szerb sereg Kumanovónál véres vereséget szenvedett és a szerbeket kiverették Kumanovóból, Kocsánból és Ozmanjéből.

A tőzsde.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A törökökről érkezett mai kedvezőtlen hírekre a tőzsdén az irányzat ellanyhult s az értékek néhány koronával estek. A déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 785, Osztrák Hitel 595, Koronajáradék 84.50, Jelzálog Hitelbank 415.75, Leszámitoló Bank 505, Hazai Bank 284.75, Magyar Bank 526, Rimamurányi 716.50, Salgótarjáni 712, Közüti Vasút 642.50, Villamos Vasút 369.75.

A politikai helyzet.

— Ellenzéki tüntetés a király előtt. —

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes forrásból jelentik: Hir szerint az ellenzék valamely éretlen tüntetésre készül a királynak Budapesti bevonulása alkalmából. Eljenezni akarja az uralkodót és tüntetni a Lukács-kormány ellen. A szándék éppen olyan gyerekes és ostoba, mint az ellenzéknek sok más terve. Ha ez a tüntetés megtörténik, úgy az uralkodó nagyon is kiérezné, hogy a demonstráció tulajdonképpen ellene történik, mert hiszen a Lukács-kormány nemcsak a többségnek, hanem a királynak bizalmával is rendelkezik az alkotmányos felfogás szerint.

Egyébként az uralkodót, ha ugyan

fogatáig jut a zenebona, ez a tüntetés meg nem tévesztheti. Azt a korona is tudja, hogy a kisebbség előtt a Lukács-kormány nem rokonszenves; ha tehát a Lukács-kormányt abecugolják, úgy ebben az uralkodó csakugy mint bárki más, ugyanennek a kisebbségnek megnyilatkozását fogja látni. Az a tény, hogy néhány ember vagy mondjuk néhány száz vagy akár néhány ezer ember a kormányt abecugolja, nem bizonyítja azt, hogy a közvélemény a kormány ellen fordult volna.

Egy ilyen tüntetésnél sokkal ékes-szólóbban beszél az, hogy az összes időközi választásokból a munkapárt hivei kerülnek ki győztesen, sőt törzsökös ellenzéki kerületekben a kisebbség még jelöltekét sem tud állítani. A törvényhatóságok megnyilatkozásai is bizonyosan nagyobb hatással vannak az uralkodóra az utcai zenebonáknál.

Egyébként budapesti politikai körökben egyáltalában nem hiszik, hogy az ellenzék számottevő résztvevőket kapjon legújabb esinytevéséhez. A magyar ember nem tüntet a király ellen. Ha az ellenzék adna valamit a magyar polgárság felfogására, akkor ennek a tüntetésnek a tervével elő nem állott volna, mert avval sem a népszerűségét sem a hivei számát gyarapítani nem fogja.

Az orosz trónörökös állapota.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy Spálából Londonba érkezett távirat szerint, az orosz trónörökös állapota válságosra fordult, úgy, hogy az orvosok nem biznak fölépülésében.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.10
Buza (áprilisra)	11.93
Rozs (októberre)	10.10
Rozs (áprilisra)	10.58
Zab (októberre)	12.21
Zab (áprilisra)	11.37
Tengeri (májusra)	8.07

Közzgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskerekben ma megtartott hetivásár alkalmával:

Buza (uj)	50 klgr.	11.—	korona.
Kétszeres	„	10.—	„
Rozs	„	8.50	„
Árpa	„	—	„
Zab	„	12.50	„
Kukorica	„	6.70	„
Repce	„	—	„
Széna I.	„	8.—	„
Széna II.	„	7.—	„
Szalma I.	„	2.—	„
Szalma II.	„	—	„
Burgonya 1 klgr.	„	—08	„
Disznóhus I. 1 klgr.	„	2.—	„
Disznóhus II. 1 klgr.	„	1.80	„
Disznózsír 1 klgr.	„	1.68	„
Marhahus I. 1 klgr.	„	1.76	„
Marhahus II. 1 klgr.	„	1.68	„
Borjúhus I. 1 klgr.	„	2.—	„
Borjúhus II. 1 klgr.	„	1.60	„
Juhhus 1 klgr.	„	1.22	„
Fiatál bárányhus I. 1 klgr.	„	—	„
Fiatál bárányhus II. 1 klgr.	„	—	„

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki tisztelt vevőimet, hogy a

Városi virágcsarnoknak magánkézbe történt átadása folytán a mindszei élő- és száraz műkoszorúk, sircsokrok, sirdiszítések, gyönyörű cserepes chrysantheumok

Sajza-utca 8. szám (Amerika városrész) városi kertészetben **rendelhetők meg.**

További szíves pártfogást kér

OLÁH GÁBOR városi kertész.

Telefonszám 309. Telefonszám 309.
1200-6.3

Vásár-hirdetmény.

A perlaszi legközelebbi országos vásár folyó évi november hó 2. és 3-án fog megtartatni. Állatok csak szabályszerű marhalevéllel bocsájtatnak a vásártérre. A kocsis elé fogott lovak is ellátandók marhalevéllel.

Mindennemű állatok felhajtása szabad; állatok felhajtása a vásártérre csak folyó évi november hó 2-án reggel 5 órakor engedtetik meg, előbb a vásártérre menni büntetés terhe alatt tilos

A község előljárósága.

Eladó

egy uri hintó
egy Eszterházy kocsi
egy szánkó
50 öl fűzfa

Váraljai-utca 23. sz. alatt.

1201-32

Pályázati hirdetmény.

Kerestek egy nőtlén 24-25 éves okleveles jegyző, kit alulírott az irodájába alkalmazna vagy mint **segédjegyzőt** évi 2000 korona fizetés és 300 korona lakbér, nemkülönben 100 korona ötdéves korpótiék, vagy mint **írnököt** évi 1600 korona fizetéssel és 100 korona ötdéves korpótiékkal, vagy mint **írnökvegrehajtót** ugyanolyan fizetéssel.

Megemlítem, hogy ezen állások csak ideiglenesen foglalhatók el helyettesítés útján, végleg csak akkor lesznek betöltendők, ha a felfüggesztett egyének ügye végeleztetik.

A hivatalos nyelven kívül a szerb nyelv tudása írásban és szóval megkívántatik.

Akik ezen állás egyikét majd elfoglalni akarják, levélben az eddigi működésüket igazoló hiteles másolat bizonyítványukkal forduljanak alulírott jegyzői hivatalhoz.

Csurog, 1912 október 24.

1221-3.1

Csurogi jegyzői hivatal.

Antalfalvai járás főszolgabírájától.
1500-1912. kig. szám 1221-2.1

Árlejtési hirdetmény.

A torontálvásárhely-ópávai vicinális ut 8-14 klm. szakaszára szállítandó **fedanyagra** árlejtést hirdetek.

Szállítandó 58 köbméter elsőrangú dunabogdányi kő 4-5 cm-re aprózva, egymástól egyenlő távolságra 58 prizmába rakva.

Az írásbeli ajánlatok ez év **november hó 15-ig** hozzám benyújtandók. Az utbizottság fenntartja magának a jogot, az ajánlatok fölött szabadon határozni.

A szállítás 4 hét alatt befejezendő. Óvadékat a vállalati összeg 10%-a az árlejtés alkalmával az utbizottság pénztárába fizetendő.

Antalfalva, 1912. évi október hó 22-ik napján.

Zsiros, főszolgabíró.

Hirdetmény.

1224-2.1

Farkasd községben 1912. október 18-ától egy 10-12 éves v. pejkanca van bitangóságban, amelynek h. j. l. ismeretlen (valószínűleg I P) jegy van. Jogos tulajdonosa átveheti. Ha a tulajdonos nem jelentkezik, a ló mint gazdátlan jószág 1912. november 14-én nyilvános árverésen eladatik.

Farkasd, 1912 október 22.

Községi előljáróság.

Fertőtlenítő szerek

Lakás desinfector vörheny, kanyaró, difteritisznél **formalinpastillák** 100 db 2 korona 20 fillér, 500 db 8 korona.

Járványoknál istálló **desinfector formalines** kénpor kilója 2 korona.

Udvar és ürülékhegyek fertőtlenítésére **nyers carbol** kilója 40 és 60 fill.

Tiszta carbolsav kilója 3 kor. 50 fillér.

Carbolsav . . . . . kilója 20 fillér.

Creolin . . . . . kilója 60 fillér.

Carbolineum . . . . . kilója 24 fillér.

Zöldgálicz . . . . . kilója 24 fillér.

Lysoform, Lysol s minden egyéb idetartozó cikk jutányosan raktáron.

Kovács Sándor drogériája Nagybecskerek.

Telefonsz 43. 1175 11.2 Telefonsz 43.

Garçon lakás

1210-x2

mely áll egy udvari és egy utcai külön bejárattal, elegánsan butorozott, egymásba nyíló szobából, — kiadó **Melencei-utca 289/7. sz. a.**

MENCZER LIPÓT HAZÁBAN.

Virágkereskedés.

Miután a nagybecskereki Városi virágüzlet vétel útján tulajdonomba ment át, van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

élő- és művirágkoszorúk, szép cserepes virágok, valamint izléses alkalmi csokrok a legolcsóbb árban kaphatók

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, kiváló tisztelettel!

FISCHER TERUS virágkereskedő, állami iskola épület. Pénzügyi palotával szemben.

1208-94

Zsombolyai járás főszolgabírájától.

8190-1912. szám.

1220-3.1

Pályázati hirdetmény

A lemondás folytán megüresedett és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott **garabosi községi segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. szakasza és az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt minősítésüket és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi **november hó 14-ik napjának** délután 5 órájáig nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Megjegyzem, hogy a 200 korona állami fizetésekiegészítés iránti eljárás folyamatban van.

A választási határidőt a pályázat lejártán után fogom kitűzni.

Zsombolya, 1912. évi október hó 23-án.

Fóris, főszolgabíró.

„SPERBER” AUTOMOBILOK

a legjobbak,

a legtartósabbak és

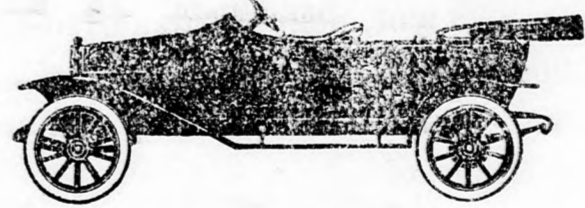
a legolcsóbbak.

847-x24

6-18 Hp. 30-75 km. óránként.

2, 3, 4, 5 és 6 üléses kocsik.

Zajtalan járás.

Érdeklődőknek mindennemű felvilágosítással szolgál a „Norddeutsche Automobil-Werke” vezérképviselője Temes-, Torontál-, Bácsbodrog- és Krassószörény megyékben

IFJ. PERISICS ZOLTÁN, NAGYBECSKEREK.

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyszintén flu és leány **Sweater** mindenféle szín- és nagyságban.

35-48.31

Wehner György

férfi és női divatáru cég, Nagybecskerek.